

Jaarstukken 2022

Versie: Vastgesteld door Raad

29 juni 2023

Monitoring

Wat	Realisatie 2020	Realisatie 2021	Begroet 2022	Realisatie 2022
Aantal verstrekte duurzaamheidsleningen	13	6	25	17

2. Naar een duurzame samenleving

Met de pijler duurzame samenleving uit de duurzaamheidsagenda gaan we het afwentelen van problemen op andere landen en andere generaties tegen. Tot de pijler duurzame samenleving behoren de volgende drie thema's: Energie & Klimaat, Afval & Circulaire economie, Natuur & Biodiversiteit

2.A THEMA ENERGIE & KLIMAAT

Wat willen we bereiken?

- 2040 fossiel onafhankelijke gemeente
- 49% CO₂ reductie in 2030 en 90% in 2050 (klimaatakkoord)
- Minimaliseren emissie overige broeikasgassen
- 2030 20,8 GWh opwek zonne-energie/25 hectare zonnepanelen op grote daken (nieuwe doelstelling vanuit actieplan zon op grote daken 2022)

Wat wilden regionale energie strategie we gaan doen in 2022?

- Start opstellen wijkuitvoeringsprogramma's naar een aardgasvrij Diemen
- Uitwerking regionale energie strategie (RES) 1.0: concretiseren zoekgebieden zonne- en windenergie, aanpak zon op grote daken en langs de A1 en RES regio samenwerking hernieuwbare warmte
- Voortzetten MRA-samenwerking voor onderzoek naar de ontwikkeling van aardwarmte (in 2021 gestart)
- Voortzetten energie-advies woningeigenaren via regionaal energieloket
- Voortzetten jaarlijkse collectieve inkoopactie energiemaatregelen woningeigenaren
- Voortzetten (start 4e kwartaal 2021) gebiedsgerichte buurtactie energiezuinig wonen met voorbeeldwoningen voor woningeigenaren met overeenkomstige woningtypes
- Voortzetten ondersteuning VvE's energiebesparing en opwek duurzame energie
- Voortzetten toezicht en handhaving energie- en klimaatregelgeving Wet milieubeheer
- Voortzetten verstrekken van vouchers voor energiebesparingsmaatregelen aan woningeigenaren en huurders (september 2021 tot en met juli 2022). Hiervoor wordt gebruik gemaakt van de aan de gemeente Diemen toegekende subsidie vanuit de Regeling Reductie Energiegebruik Woningen (RREW);

Realisatie 2022 (wat hebben we ervoor gedaan)?

- Sinds juni 2022 is een warmteregisseur aangesteld voor de uitvoering van de transitievisie warmte, het ondersteunen van energie-initiatieven en het maken van wijkuitvoeringsplannen. De functie is ingevuld met 2 medewerkers.
- In 2022 is begonnen met de nadere uitwerking van de zoekgebieden voor grootschalige opwek van wind en zon uit de Regionale Energiestrategie (RES) en de bijbehorende m.e.r. (milieueffectrapportage) procedure. De m.e.r.-procedure is gestart met een Notitie Reikwijdte en Detailniveau (NRD) voor de windlocaties en de ontwikkeling van een zonneladder met voorkeursvolgorde voor plaatsing van zonnepanelen. De NRD heeft van 23 september 2022 tot 5 november 2022 ter inzage gelegen en er zijn 46 zienswijzen ingediend.

- Omdat de gemeente Diemen op een landelijk energieknooppunt ligt en voldoende netcapaciteit van groot belang is voor de energietransitie en energievoorziening volgt de gemeente de landelijke ontwikkelingen. Dit betreft o.a. het Landelijk Actieprogramma Netcongestie, het Programma Energie Hoofdstructuur, het Programma Verbindingen Aanlanding Wind op Zee en de Verkenning voor een nieuwe hoogspanningsverbinding tussen Diemen, Lelystad en Ens. Gezien het gevraagde ruimtebeslag scoort Diemen tot nu toe als niet kansrijk als aansluitlocatie voor zowel waterstof als elektriciteit vanuit zee.
- Daarnaast neemt de gemeente deel aan de provinciale Taskforce Energie-infrastructuur Noord-Holland en de Energieregio Noord-Holland Zuid. Ook is de gemeente Diemen betrokken bij het opstellen van een Energie Systeem Actieplan (ESAP) voor de deelregio Amstelland. Van hieruit wordt de gemeente Diemen betrokken bij concrete projecten in en om Diemen met betrekking tot uitbreiding en verzwaring van het energienetwerk.
- De gemeente Diemen volgt de MRA werkgroep versnelling aardwarmte. Het Rijk wil een aantal proefboringen gaan doen in de MRA regio. Gezien de bijbehorende ruimtevraag gebeurt dat niet in de gemeente Diemen. De voorgenomen proefboring in Ouder-Amstel kan informatie geven over de geschiktheid van de ondergrond in Diemen.
- In 2019 is gestart met het verzorgen van sessies van 3 cursusavonden voor Verenigingen van Eigenaren (VvE's). In juni/juli 2022 is de vijfde sessie georganiseerd. Er waren daarbij 28 deelnemers uit 19 VvE's. Op 10 november 2022 is er een terugkomdag georganiseerd voor alle deelnemers aan de vijf cursussessies VvE's met energie. De terugkomdag is bezocht door 7 deelnemers van 4 VvE's.
- Het in 2021 gestarte verstrekken van vouchers voor energiemaatregelen vanuit de regeling reductie energiegebruik woningen (RREW) is in 2022 voortgezet. In totaal hebben 2606 inwoners gebruik gemaakt van de cadeaubonnen. Daarvan zijn 1456 bonnen aangevraagd en verzilverd door huurders en 1103 door woningeigenaren. Daarnaast zijn 47 bonnen via energiecoaches verstrekt en verzilverd.
- Eind 2022 zijn de jaarlijkse rondes collectieve inkoopacties gestart met deze keer zonnepanelen, isolatie en isolerend glas. De resultaten van de eind 2021 gestarte collectieve inkoop acties waren als volgt:
 - isolatie: 36 aanwezigen voor de infoavond, 231 offerteaanvragen en 51 geaccepteerde offertes;
 - Zonnepanelen: 25 aanwezigen bij de infoavond, 185 offerteaanvragen en 37 geaccepteerde offertes.
- In het 2e kwartaal is de buurtactie Energiezuinig Wonen in Diemen Centrum uitgevoerd, waarbij adviesrapporten met stappenplan voor een aantal voorbeeldwoningen zijn gemaakt. Aan het webinar hebben 20 inwoners deelgenomen. De adviesrapporten zijn 77 keer gedownload.
- Op 12 juli 2022 is het actieplan Zon op grote daken 2022 vastgesteld door het college. Voor de ondersteuning en ontzorging van dakeigenaren is eind 2022 een samenwerking aangegaan met Ecoström. Deze organisatie maakt ook deel uit van de Diemense energiecoöperatie Diemen Ecoström.
- In december 2022 is het Fixteam gestart om snel te realiseren energiemaatregelen aan te brengen bij inwoners die recht hadden op een energietoeslag. In totaal zijn in 2022 bij 135 woningen energiebesparende maatregelen (LED lampen, anti tochtbanden, radiatorfolie, spaardouche, etcetera) aangebracht.

- Op 27 januari 2022 heeft de gemeente Diemen het energiebesparingsakkoord Noord-Hollandse bedrijven 2022-2025 medeondertekend. Vanuit dit akkoord gaan de gemeente Diemen en de Omgevingsdienst alle bedrijven benaderen en controleren op uitvoering van de energiebesparingsregels vanuit bouw- en milieuregelgeving. De gemeente heeft op 28 oktober 2022 een plan van aanpak voor de uitvoering van dit akkoord bij de provincie ingediend om gebruik te maken van de provinciale subsidie van in totaal € 72.000 voor 4 jaar op basis van 50% cofinanciering.
- De website van het Regionaal Energieloket (REL) is in 2022 door 7726 unieke bezoekers uit Diemen bezocht. Dit is aanzienlijk meer dan in voorgaande jaren en wordt veroorzaakt door het ontsluiten van de gemeentelijke energieacties via het energieloket en toegenomen belangstelling voor energiebesparing ten gevolge van de sterk gestegen energieprijzen door de oorlog in de Oekraïne.
- In september 2022 heeft de gemeente Diemen de samenwerking met het REL uitgebreid. Het REL biedt nu ook een digitaal loket en een helpdesk voor Diemense bedrijven met energievragen. Via de gemeentelijke Economische Zaken nieuwsbrief en in het bestuurlijke overleg met ondernemend Diemen zijn bedrijven hiervan op de hoogte gesteld.

Monitoring

Wat	Realisatie 2019	Realisatie 2020	Realisatie 2021	Begroot 2022	Realisatie 2022
CO ₂ uitstoot (excl. Autowegen)	106.500 ton	n.n.b.	n.n.b.	110.000 ton	n.n.b.
Energiegebruik (excl. autowegen)	1.474 TJ	n.n.b.	n.n.b.	1.490 TJ	n.n.b.
Elektriciteit uit hernieuwbare bronnen	2,6%	4.4%	n.n.b.	5,0%	n.n.b.

Bron: regionale klimaatmonitor Rijksoverheid

2.B THEMA AFVAL & CIRCULAIRE ECONOMIE

Wat willen we bereiken?

- Het significant terugdringen van de hoeveelheid ongescheiden restafval richting de landelijke norm van 100 kg per inwoner;
- Een volledig circulaire economie in 2050 (landelijke doelstelling)

Wat wilden we gaan doen in 2022?

- Deelname aan de landelijke opschoondag zwerfafval van Nederland Schoon
- Uitvoeren afvalplan 2020 gemeente Diemen
- Voortzetten van op aanvraag verstrekken van minicontainer oud papier en karton bij laagbouw
- Voortzetten van op aanvraag verstrekken van minicontainer PMD bij laagbouw
- Jaarlijkse uitdeeldag compost op gemeentewerf
- Beoordeling aansluiting bij MRA aanpak grondstofstromen (via Meerlanden)
- In gesprek met ondernemers om hoeveelheid reclamemateriaal te verminderen (n.a.v. raadsnotie)

Realisatie 2022 (wat hebben we ervoor gedaan)?

- Faciliteren en meedoen aan Landelijke Opschoondag en World Cleanup Day (samen met Rotary en Kinderraad).
- Vanuit de uitvoering van het Afvalplan zijn in 2022:
 - de voorzieningen bij de hoogbouw om afval gescheiden aan te bieden uitgebreid. Op enkele plekken restafvalcontainers omgebouwd tot grondstoffencontainers en op andere plekken zijn grondstofcontainers toegevoegd;
 - op centrale plekken bij flats en appartementen gft-containers geplaatst
 - de laatste wijk van Diemen (Centrum-West) voorzien van rolcontainers aan huis voor restafval en gft-afval.
- Vanwege Corona kon het uitdelen van compost op de gemeentewerf tijdens de Landelijke compostdag op 25 maart niet doorgaan. Wel heeft Meerlanden op verzoek bij moestuinders en scholen compost afgeleverd.
- De in 2021 gestarte gescheiden inzameling bij scholen is in 2022 voortgezet.
- De gemeente Diemen neemt voor de MRA aanpak grondstofstromen sinds eind 2022 zelf deel aan de ambtelijke MRA projectgroep circulaire economie. Daarvoor werd gebruik gemaakt van aanwezigheid en advies door medewerkers van afvalinzamelaar Meerlanden.
- Gelet op de moeilijke situatie van bedrijven vanuit de Coronatijd en de hoge energiekosten door de Oekraïne-crisis is de raadsmotie tot vermindering van reclamemateriaal nog niet opgepakt in 2022. In 2023 zal worden beoordeeld of de omstandigheden bij ondernemers voldoende zijn verbeterd om de motie op te pakken.

Monitoring

Wat	Realisatie 2020	Realisatie 2021	Begroet 2022	Realisatie 2022
Hoeveelheid restafval (kg) per inwoner per jaar	232	214	180	186

2.C THEMA NATUUR & BIODIVERSITEIT

Wat willen we bereiken?

- Versterken natuurwaarde
- Versterken ecologische verbindingen, waaronder verbinding buurtgroen en natuur
- evenveel bomen in de openbare ruimte als in 2011 (intentie college bij raadsbesluit update groenplan 2018 d.d. 29-11-2018)

Wat wilden we gaan doen in 2022?

- Voortzetten inhuur ecologisch specialist voor advisering bij projecten en verbeterde omgang met beschermde soorten bij (ver)bouwen en overige werkzaamheden
- Uitwerken nieuwe acties vanuit de kansenkaart verbeteren ecologische verbindingen
- Uitvoering verbetering ecologische verbinding voor 2 locaties (verbinding Spoorzicht met Oosterringdijk en verbinding langs Amsterdam-Rijnkanaal onder drie bruggen)
- Doorontwikkeling (start 4e kwartaal 2021) en communicatie verbeterde aanpak voor omgang met beschermde soorten bij (ver)bouwen en overige werkzaamheden
- Voortzetten aanleg en onderhoud van natuurvriendelijke oevers en verbinden van waterpartijen
- Voortzetten verhogen van belevings- en natuurwaarde bij groot onderhoud van perken en borders
- Voortzetten grasmaaien met oog voor ecologie
- Voortzetten aanplanten waar mogelijk van Tiny forests/Diemense bossies
- Voortzetten voorlichting problemen plaagdieren en waterkwaliteit door voedsel in de openbare ruimte

Realisatie 2022 (wat hebben we ervoor gedaan)?

- De ingehuurd ecoloog heeft ecologisch advies gegeven bij diverse projecten in de openbare ruimte en bij bouwprojecten.
- Het Uitvoeringsprogramma verbeteren lokale ecologische structuur Diemen 2022-2030 is in januari vastgesteld door de gemeenteraad.
- Diverse projecten vanuit dit Uitvoeringsprogramma zijn in voorbereiding. Het project verbeteren ecologische verbinding langs Amsterdam-Rijnkanaal onder drie bruggen is geheel voorbereid (technische uitwerking, subsidieaanvraag en aanbesteding) en gereed voor uitvoering (welke begin 2023 zal plaatsvinden). Dit project maakt ook onderdeel uit van het uitvoeringsprogramma Diemerscheg 1.0 en het programma Groene Uitweg.
- Waar mogelijk zijn in Diemen natuurvriendelijke oevers aangelegd volgens het MJWP Waterlopen en oevers 2012-2018. Bij nieuwe ontwikkelingen worden, het beleid volgende, indien mogelijk nieuwe natuurvriendelijke oevers aangelegd of uitgebreid.
- Verhoging van de belevings- en natuurwaarde maakt deel uit van de lopende herinrichting van het Scheepskwartier en de Vlinderbuurt. In het kader van de actie Steenbreek en Tegelwippen heeft de gemeente in 2022 op diverse plaatsen extra stenen weggehaald en hoogwaardig groen aangebracht.
- Het verminderd en met beleid voor ecologie maaien is in 2022 voortgezet.
- In 2022 zijn geen nieuwe Tiny forests\Diemense bossies ontwikkeld. Mede in het kader van Steenbreek heeft de gemeente op diverse plaatsen wel solitaire bomen of groepen van bomen aan de openbare ruimte toegevoegd.
- In Diemer Info en via social media heeft de gemeente gevraagd geen voedsel in de openbare ruimte achter te laten om problemen met plaagdieren en waterkwaliteit te voorkomen.

Monitoring

Wat	Realisatie 2018	Realisatie 2021	Begroet 2022	Realisatie 2022
Hoeveelheid bomen in de openbare ruimte	10.774 ¹	11.693	12.000	11.693 ²

.

¹ Bron: Update Groenplan 2018.

² Sinds eind 2022 is er een opschoningsactie en actualisatie gaande op het bomenbestand in het beheerpakket, onder andere aan de hand van luchtfoto's. We zijn bezig om ter plekke te bepalen hoeveel solitaire bomen zich onder de gefotografeerde kronen bevinden, en niet (meer) bestaande bomen uit het beheersysteem te verwijderen. Gelijktijdig zijn we bezig met het aanschaffen van een nieuw beheersysteem, waarin deze actuele situatie wordt opgenomen

3. Naar een gezonde leefomgeving

Met de pijler gezonde leefomgeving pakken we de problemen in de leefomgeving aan waar we hier en nu last van hebben. Tot de pijler gezonde leefomgeving behoren de volgende drie thema's: Klimaatadaptatie, Luchtkwaliteit & Geluid en Schone Mobiliteit

3.A THEMA KLIMAATADAPTATIE

Wat willen we bereiken?

- voorbereid zijn op opwarming gebouwde omgeving (hittestress), Intensere regenbuien, Langere periodes van droogte

Wat wilden we gaan doen in 2022?

- Voortzetten operatie Steenbreek gericht op het stimuleren van ontstenen en vergroenen van privéterreinen
- Uitvoeren gemeentelijk rioleringsplan
- Voortzetten uitwerken en uitvoeren maatregelen op basis van de risico- en kansenkaart hittestress
- Volledig klimaatadaptief inrichten Scheepskwartier en Vlinderbuurt, waarbij de resultaten worden gemonitord ter lering voor toekomstige projecten
- Volledig klimaatadaptief inrichten Oranjeplantsoen bij reconstructie
- Voortzetten met scholen in gesprek over vergroenen van hun schoolpleinen
- Ontwikkelen GIS kaart monitoring voortgang klimaatadaptiviteit openbare ruimte als onderdeel van het Kwaliteitsplan Openbare Ruimte
- Begeleiding onderzoek naar de mogelijkheden om Diemen Centrum volledig klimaatadaptief in te richten door studenten van de minorstudie Klimaatadaptieve Stad van de Hogeschool van Amsterdam.

Realisatie 2022 (wat hebben we ervoor gedaan?)

- In 2022 heeft de gemeente Diemen meegedaan aan het door Steenbreek georganiseerde Nederlands Kampioenschap tegelwippen. Diemen (45^e plaats van in totaal 80 deelnemende kleine gemeenten met 1.980 verwijderde tegels, oftewel 64 verwijderde tegels per 1.000 inwoners) verloor daarbij van uitdagende stad Zaanstad (20^e plaats van in totaal 21 deelnemende grote gemeenten met 11.165 verwijderde tegels, oftewel 71 verwijderde tegels per 1.000 inwoners).
- Er zijn in 2022 verkennende gesprekken gestart met basisschool De Ark en kinderdagverblijf Pino over de vergroening van hun pleinen. De vervolggesprekken zullen in 2023 plaatsvinden.
- De herinrichtingen uit het Programma groot onderhoud zijn uitgevoerd volgens het beleid uit het Gemeentelijk Rioleringsplan. Onder andere de grootschalige werkzaamheden in in Centrum west zijn uitgevoerd, het Jaagpad is vergroend en de werkzaamheden in de Schoolstraat zijn afgerond.
- Het opstellen van het Programma Klimaatadaptatie is opgestart, welke het Gemeentelijk Rioleringsplan zal vervangen. Het beperken van wateroverlast bij hevige neerslag, het terugdringen van droogte en het beperken van hittestress zijn onderdeel van het Programma.
- De voorbereiding van de herinrichting Scheepskwartier en Vlinderbuurt en de herinrichting Oranjeplantsoen zijn in 2022 vervolgd. Het proces in het Scheepskwartier en de Vlindertuin is hierbij gemonitord en de benodigde hitemetingen zijn uitgevoerd.
- Het Watergebiedsplan Diemerpolder, opgesteld in samenwerking met het waterschap, is in 2022 afgerond. Het verlagen van het waterpeil in de Oosterringvaart is vastgelegd in het Watergebiedsplan.